

علیرضا نراقی
منتقد

خط اصلی داستان سریال «زخم کاری» به کارگردانی محمدحسین مهدویان همان طور که در تیتراژ سریال ذکر شده، برداشتی از تراژدی مکبث است. مکبث تراژدی دهشتناک و بارها مورد اقتباس قرار گرفته ویلیام شکسپیر، روایت درخشانی از مضمون «قدرت طلبی» به عنوان یکی از کهن الگوهای اصلی در ژانر تراژدی است. مضمون قدرت طلبی، ابزار نیرومندی را در اختیار خالق یک روایت قرار می دهد، تا حرکت قهرمان را در راهی خشن و ترسناک، عقلانی و در عین حال پر عظمت سازد. «زخم کاری» در همان ابتدا با نمایش تحقیر، فقدان قدرت را، هم به لحاظ درونی و هم به لحاظ عینی و اجتماعی، در شخصیت اصلی ملموس می سازد. در ظاهر شخصیت مالک با بازی جواد عزتی بشدت سلطه پذیر و سرشار از ضعف است. عدم استقلال و ضعف او در رابطه، چه با فرادستان خود، چه حتی با کارگر و زیردستان، آشکار است و البته در این میان بیشترین نمود را در رابطه خصوصی او با همسرش دارد. اما در کنار این حقارت، رگه هایی از هوشمندی و توانایی نیز در شخصیت عیان است؛ هوش مالک در معامله و خودساختگی و سخت کوشی او در کار عناصر دیگری است که در قسمت ابتدایی سریال از او افشا می گردد. این قدرت در کنار آن ضعف، پتانسیل یاغی گری را در او نمایان می کند، پتانسیل نه گفتنی بر آشوبنده به وضع حاضر. صبر او در برابر تحقیر مفرط - با چنین شخصیت متناقضی - نشان از آن دارد که بزودی زخم ها سرباز می کنند و عقده ها به انتقام بدل می گردند. او همچون انبار سوختی است که تمام تحقیرها لحظه انفجارش را مهیب تر می سازد.

نگاهی به سریال «زخم کاری» به کارگردانی محمدحسین مهدویان

یکی از عناصر مهم در تعریف تراژدی حرکت شخصیت اصلی از اوج توانگری به حضيض حقارت یا از حضيض به قله قدرت است. شخصیت تراژدی همواره تغییرات عمده و پر عظمتی دارد تا در مخاطب احساساتی غلیظ و شدید را برانگیزد. اصلاً همین تغییر و دگرگونی شخصیت است که تراژدی را ممکن می سازد. «زخم کاری» در این منحنی پر قدرت شخصیت، تصویری سریع و پر جلوه دارد. در پایان قسمت سوم سریال این حرکت بخوبی نمایان و حتی در پیش داستان - که تا اینجا در آن مرحله قرار داریم - کامل می گردد. حال آن لحن آرام و صدای نرم مالک؛ آن وابستگی و ضعف درونی او؛ تبدیل به فریادی از سر قدرت و ابتکار عمل می شود؛ اعمال او از انفعال به ابتکار می رسد و از موقعیت تحقیر شدن به جایگاه تحقیر کردن صعود می کند. او حالا دیگر قدرتمندترین

شخصیت در فضای داستان است. از این نظر سریال مهدویان به تراژدی شکسپیر وفادار و نزدیک است و اساساً ماهیت تراژدی را در دل خود تمام و کمال دارد.

تراژدی همواره با عواطف خفته و درونیات قهرمان کار می کند؛ عواطفی که اغلب بیان ناپذیرند و از درون انگیزه هایی گناه آلود و غیراخلاقی نشأت می گیرند. علاقه بسیاری از فیلسوفان و روانکاوان مدرن همچون زیگموند فروید، فردریش نیچه، مارتین هایدگر، کارل یاسپرس و... به علت همین نمایش عناصر پنهان در اعمال و کنش های شخصیت هایی بلند پرواز است که امیال خود را آزاد می کنند و از قضا با غفلتی که ناشی از آزادسازی امیال است، خود را از اوج قدرت به حضيض شکست و درماندگی فرو می غلطانند. مالک میل به انتقام دارد، همسرش سمیرا با بازی رعنا آزادی ور نیز این میل را در او پرو و بال

می دهد و تشدید می کند. او در واقع همچون یک ساحره تلاش می کند هیولای درون مالک را بیدار سازد و التیام زخم های کودک واره قهرمان را، به دست هیولایی بسپارد که به سختی در حال متولد شدن است. این احساس که مالک در حال تولد و خلق دوباره خود است، در پلان های جزئی و متکثری که در تنهایی او تصویر می شود، نمایان است. اما علیرغم همه این تلاش ها، سمیرا غافل از آن است که شادکامی از برآورده شدن این میل مخوف و عقده گشایی، دیگر قهرمان را رام نمی کند، برای همین قابل پیش بینی است که روند سریال در قسمت های آینده به سمت نقطه اوج، بر مبنای آزاد شدن این میل فروخته مالک یاغی است.

از دیگر عناصر مهم تراژدی والامقامی شخصیت های اصلی و پیگیری رویدادها در میان شخصیت هایی است که به لحاظ موقعیت و منزلت اجتماعی در نقطه ای فرادست قرار دارند. آنها آدم هایی معمولی نیستند، همه نافذ و قدرتمندند و به همین دلیل نیز بلندپروازی آنها و امیالی که در فکر بر آورده شدنش هستند، بزرگ و دست نیافتنی است. اما شخصیت های «زخم کاری» علی رغم تمکن و تمول، به لحاظ فرهنگی و منزلت اجتماعی، لمپن و فرودست اند. بیشتر از اینکه ثروت ساز باشند، خاصیتی انگلی و شخصیتی دلال دارند؛ در یک کلام آنها فاتحان شرایط فساد آلود و مفسدان جامعه ای بیمارند. همین عنصر سبب می شود که از راز آلودگی و عظمت ماهوی یک تراژدی در کار مهدویان کاسته شود و در عین حال وجه برون متنی اثر را که شامل کنایات اجتماعی و زمان مند است افزون سازد. زاویه دید سریال به این موقعیت های بیرونی و اجتماعی، می تواند تیغی دو لبه باشد که در قسمت های آینده زمینه ساز ایجاد ابعاد پیچیده تر و عمیق تر، یا ساده نگر و سطحی در سریال شود.

کوتاه از کرونا

- گرجستان از ورود ورزشکاران پرورش اندام ایران که قصد حضور در تورنمنت این کشور را داشتند به دلیل واکسینه نشدن در برابر ویروس کرونا جلوگیری کرد. ممانعت مسئولان گرجستان از ورود ورزشکاران ایران به این کشور باعث معطلی ۱۰ ساعته آنها در فرودگاه گرجستان و در نهایت بازگشتشان به ایران شد. **ایسنا**
- دولت تونس با صدور بیانیه ای اعلام کرد، هشام المشیشی، نخست وزیر تونس به ویروس کرونا مبتلا شده است. تاکنون در تونس حدود ۳۹۵ هزار نفر به ویروس کرونا مبتلا شده اند. **روسیا الیوم**
- تست کرونا ی فیلمبردار مطبوعاتی افغان که با هیأت رئیس جمهور افغانستان به امریکا سفر کرده، مثبت شد. همزمان با خروج آخرین نیروهای امریکایی از افغانستان، اشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان به واشنگتن سفر کرده تا با همتای امریکایی و رهبران کنگره امریکا دیدار داشته باشد. به گفته منبعی آگاه، این فیلمبردار در نشست غنی با رهبران کنگره حضور نداشت اما در جلسه عکسبرداری از غنی و نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان امریکا شرکت داشت. **رویترز**

آخرین آمار کرونا در جهان

مبتلایان	قربانیان	بهبودیافتگان
۱۸۱ میلیون و ۱۹۱ هزار و ۴۲۹ نفر	سه میلیون و ۹۲۵ هزار و ۳۲۰ نفر	۱۶۵ میلیون و ۷۷۸ هزار و ۵۵۷ نفر

رکوردداران کرونا

کشور	مبتلایان	قربانیان
امریکا	۳۴ میلیون و ۴۸۲ هزار و ۶۷۲ نفر	۶۱۹ هزار و ۱۵۲ نفر
هند	۳۰ میلیون و ۱۸۳ هزار و ۱۴۳ نفر	۳۹۴ هزار و ۵۲۴ نفر
برزیل	۱۸ میلیون و ۳۲۲ هزار و ۷۶۰ نفر	۵۱۱ هزار و ۲۷۲ نفر
فرانسه	پنج میلیون و ۷۶۶ هزار و ۳۱۵ نفر	۱۱۰ هزار و ۹۳۹ نفر
روسیه	پنج میلیون و ۴۰۹ هزار و ۸۸ نفر	۱۳۲ هزار و ۶۴ نفر